

Előzetesi feltételek.

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és koresmáro-
sok részére az „Italmérők
Közlönyé”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előzetések
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
többszörített 1 1/2 kr. fize-
tendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Belpiacz, Samarjay-féle há-
l. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Köny és Remény!

Egy éve lesz, hogy hazánk nagy fia,
Kossuth Lajos örökre lezárta szempilláit,
hogy szelleme megdicsőült, nemzete gyászba
beült.

Egy éve lesz, hogy a magyar szabad-
ság legnagyobb és legnemesebb apostola,
az új Magyarország szellemi megalkotója
porhüvelyében, egy nemzet gyászpompája
közt visszatért drága hazájába, ő, kinek
porhüvelye is nagyobb hatalom volt, mint
sok ember élete.

Egy éve lesz, hogy a drága hamvak
előtt egy nemzet gyászbaborult kegyele-
telőzött hódolattal a nemzetek történelmében
ritkán ismétlődő nagy arányokban, egy éve
lesz, hogy százezren és százezren kísértük
el az anyaföld méhébe vezető utolsó uton
zokogva, s ez utunkban milliók és milliók
gyászkönyvezése kísért.

Meghalt, elmúlt, szent teteme azóta el
is porladott, de lelke nem azért lett hal-
hatatlan, hogy őt elfeledjük, sőt inkább,
hogy szellemét mint a nemzet közkincsét
évről-évre hiven őrizzük meg, s halála év-
fordulóján különös kegyelettel adózzunk
szent emlékének.

Szent kötelessége ez minden magyar
honfinak!

Ha valaha, úgy most, midőn a nagy
hazafi szelleme megdicsőült, és a történe-
lem halhatatlan alakjává lett, mondhatja
legkevésbé az ő szellemi örökét magáénak
egy párt vagy egy frakció, mert amit Kos-

suth Lajos a nemzet javára közkinccsnek
megalkotott vagy szellemi örökségként hát-
rahagyott, mindnyájunk közös szent örök-
sége. Ehhez az örökhöz pedig minden ma-
gyarnak nemcsak joga van, hanem köte-
lessége is, mert a legnagyobb nemzeti kö-
telessége a szent hagyományokat, amelyek
nemzetünk boldogítására és nagygyá téte-
lére alkalmasaknak bizonyultak, megőrizni
hiven, mert jaj annak a nemzetnek, amely
nagyjainak szent emlékét és hagyományait
hiven fenn nem tartja.

És ha valaha, úgy a szellemi örök-
sége ma van szükségünk, midőn azokból
merített nemzeti eszmékre nagyon is reá-
vagyunk utalva, midőn lépten-nyomon hall-
juk a nemzeti közszellem elkorcsosodásának
panaszát

A történelem nagy szellemi eszméik
által folytatják a siron túl uralmukat és
ez az uralom, mert nincs benne politikai
és nincs benne földi uralmi tényező, a szí-
vek és lelkek mélyének szól s ha Magyar-
ország minden nagyjának szellemét lelke
mélyébe szívta és azt melengette, sok oka
van rá, hogy Kossuth szellemét is e sors-
ban részesítse, s a nemzeti multban rejlő
erkölcsi erőt vele is fokozza, hogy fel-
legyen fegyverkezve nagy nemzeti fejlődésre,
ellenségeinek leküzdésére, szabadsága és
függetlensége megvédésére, a hazafiság fel-
virágoztatására!

És azért nagy szellem! Ha földi si-
rodra zokogva borulunk, ha kesergő szív
fájdalmával bánkódnak hantjaid felett, ne-
mes szellemed dicsúgarai a jövőben fel-

tarják a remény hajnalát, hogy a magyar
dicsően élni és dicső nemzeti küzdelmében
győzni fog!

Sirodnál összefoly a köny és remény
csillogása!

A klenóczi papválasztás előtt.

A már két esztendő óta húzódo klenóczi
papválasztás ügye ujjában azért kerül felszínre,
mert a kishonti ág. hiv. ev. egyházmegye elnök-
sége: Nagyságos Kubinyi Aladár és ntté Glaufr
Pál urak f. március hó 24-ére töltek ki ottan
a papválasztó gyűlést. Természetesnek fogja en-
néltogva találni mindenki, hogy tótajkú felvidé-
künk eme 5000 lakost számláló városának kü-
szöbön álló lelkészválasztására — ha csak futó-
lag is — becses figyelmét reáirányítjuk. Meg-
valljuk, talán nem is tennők, ha egy hírlap (nem
a „Gömör” volt. Szerk.) ezt a kérdéses ügyet
felette hibás megvilágításban nem állítja oda a
közönség elbírálására. Hogy azonban már most
a nyilvánosság e kérdésben vagy szándékosan
félrevezetve vagy egyoldalú információ sugallta
közlemény által megtévesztve ne legyen: e ké-
nyes ügyet a magunk részéről is helyes me-
derbe terelni s a hazafias közvélemény teljes
megnyugtatóására megoldani segíteni, komoly tisz-
tünknek tartjuk.

Ime megszólal Pécs város főterén
a harsona s nála szokásos halvaszületett ide
álismus akkordjai szerint vezércikkben zengi a
csodahírt: „Klenóczon” — harez a szószék körül! —
Nem az igaz munkás hazafi szent hevületével,
meg nem érdemelt sokszoros mellőzöttesel le-
lohasztott, de soha ki nem oltható haza és lsten-
szeretet tüzével, csak emberi fekete önzésből:
a fehér kenyéért harcoltok ti papjelöltek Kle-
nóczon! A tisztán világi dolgok elbírálására hi-
vatott szabad magyar sajtó ugyan ezuttal sem
vetne ügyet reátok, mert a vallásfelekezettek bel-
ügyeit egyáltalán el akarja hallgatni: hanem

TÁRCSA.

KOSSUTH SZELLEMÉHEZ

— Egy ifju fohásza. —

Szállj el messze tájra,
Szárnyas képzeletem!
Tavaszi virágot
Hozz messziről nekem.
Koszoruba fonní
Magyarok apjának,
— Magyarok fiának.

Sohasem láttalak,
Nem is ismertelek,
Egyszer, nem tudom hogy?
De — megszerettelek.
Azóta szeretlek,
Mint csendet az éjjel,
— Egyre nagyobb hévvel.

Elmerengek néha,
Ha a multba nézek,
Fogva tart neved, mint
Bűbájos igézet.
Mért is nem születtem,
Mikor harcra keltek.
— Mikor azt üzented.

Szenvedő magyarnak
Fényes napja voltál,
Ki csak akkor látott

A te világnád!
A te fényed üzte
El a sötétséget,
— Mert retteget téged.

Távol messzeségből
Ragyog felém képed,
Mint a nap sugára,
Ugy melegít, éget.
S ha csak rápillantok,
Könyűimet érzem,
— Elvakít, ha nézem.

Csodás a te lényed,
A te alkotásod.
Amit úgy szeretél:
A szent szabadságot
Áldanak is érte,
Áld az egész ország,
— Szegény Magyarország.

Sohasem láttalak
Nem is ismertelek,
Egyszer, nem tudom hogy?
De — megszerettelek.
Azóta szeretlek
Éltem — halálomban,
Ezerszerre jobban

Glatter Béla.

KOSSUTH KAMRÁJA.

A „Gömör” eredeti tárcája.

Nem a nagy férfú szívkamrájáról, a me-
lyet a nagy szellemek annyi sok remek vonás-
sal örökítettek meg, kívánok megemlékezni,
hanem egy kamaráról, amely Baraconban és
Turinban Ruttkayné Kossuth Lujza gondos fel-
ügyelete alatt volt. Az éléskamara volt ez, a
mely a nagy hazafi terített asztalát volt hivatva
ellátni jó falatokkal.

Nagy hazánkfianak nehéz sorsában egy
igazán gondos háziasszonyt adott a sors Ruttkay-
né Kossuth Lujza személyében.

A nagy szellemű hölgy nemcsak szív, lelki
és eszmevilágát osztotta meg a nagy hazafinak,
hanem megosztotta vele a száműzetés keserű
kenyerét is, amelyet enyhíteni igyekezett Ruttkay-
né azzal is, hogy az éléskamrát magyaros
izléssel rendezte be, s hogy magyaros főztével
tette Olaszthonban magyarrá a nagy hazafi asz-
talát.

Persze nem csekély nagy feladat Olaszor-
országban magyaros izléssel főzni, midőn az éte-
lekhez is magyar különlegességek kellek.

Magyar hazafiak azonban mindig gondos-
kodtak, hogy Kossuth éléskamrája magyar ter-
mékekkel is el legyen látva.

Nagybátyám, gelsei Biró Vinczénél jártam
egy ízben, ki, mint a császári huszároktól át-
partolt honvédhuszár-kapitány küzdötte át a
szabadságharcot, s Kossuthal benső viszonyban
volt mindvégig, amely viszonyt még bensőbbé
tette, hogy fiát Kossuth tartotta a kericsvízre,

a gymnasium tornatermében nyitotta meg.

A nemzeti színű zászlókkal gazdagon felszerelt gymnasiumi épület külseje is elárulta, hogy e falak közt nagy ünnep van.

S legyen dicséretre a gymnasiumi ifjúságnak, hogy a nemzeti kokárdával a mellén, a lelkes magatartással saját külsejében is rokonszenves jelét adta, hogy ünnepel, s hogy ünnepe a haza szent ünnepével van kapcsolatban.

Az ifjúság ünnepes magaviselete csoportos felvonulása jól esett a hazafiúi kebelnek, mert a haza reménye mégis csak a magyar ifjúság.

Détután három óra felé már teljesen megtöltötte az ifjúság e terem felső részét, míg a szabadon maradt tért a közönség foglalta el, az ülőhelyeket nagyrészt hölgyek s az állóhelyeken férfiak. A férfi közönség azonban enyhén képviselte Rimaszombatot, de annál tüntetőbb és kellemesebb benyomás volt, hogy Rimaszombat hölgyei majdnem egytől-egyig nemzeti szalaggal szép koszoruba fűzve ott voltak. Eljenek a derék honleányok és asszonyok!

Az ünnepély azzal kezdődött, hogy a gymnasiumi ifjúság élénkelte szívvel, lélekkel megkapó érzellemmel a magyar mialyánkot a hymnust. Az ifjúságot dalaiban Matolcsi tanár vezette és teljes elismeréssel dicsérik buzgalmát amely ma az ifjúság sikeres előadásában nyert kifejezést. Az éljenek csillapultával dr. Veress Samu, mint az ifjúsági kör tanár-elnöke tartotta ünnepi megnyitó beszédét. A költői nyelvezettel megírt gondolatok rajával gazdagított rektori munka mély hatást tett a jelenvoltsokra; a szónok elszáryalt a multhoz, s az elmékedés skáláin haladva, a multtól a jelenhez, hív fel, hogy a multak legyenek példák, melynek követéséből nő ki a jövő nagysága.

Riadó eljen és taps volt a megújuló bezed jutalma.

Utánna »Márczius 15.« cím alatt Groó Béla VII. o. tanuló egy alkalmi elmefuttatót adott elő. A csinos munka a közművelődési egyesület 20 koronás díjat nyerte.

Majd Lóköcs Sándor VII. o. tanuló szavaltta el a gyújtó harású »Talpra Magyar«-t tűzzel, lélekkel, szavallatával 10 korona versenydíjat nyert a közművelődési egyesülettől.

Huber »Nemzeti zászlóját« érekelte el szép előadással az ifjúság, betétek, hogy utánna Sramko Loránd »Kossuth sirjáról« elmélkedjék. Ő is, mint összes felolvasó társai a bombasztok labirintjében alig találták meg a fonalat alapeszméjük végkifejlesztéséhez! De azért a nemes hévvel végzett munka kiérdemelte a polgári olvasóköz 20 koronás díjat.

Korsós Zoltán Arany János »Koldus ének« című versének szavalásával lépett a perondra. Gyenge organumát feledtette az előadás érzelmeteljes melegségével. A közművelődési egyesület 20 koronás jutalmát kapta.

Végül jött Szentimrey György VI. o. tanuló »Márczius 15.« és főbb szereplői. Harmadiknak várialtta a márcziusi eseményeket, de elismerjük, hogy legtöbb gondolatot, s így nagyon is kiérdemelte a közművelődési egyesület 10 koronás díjat.

Ezután elnök összegezte a pályadíjak fentjelzett kiosztásait; a már említettek felül még pályadíjjal jutalmaztattak: Braun Gyula, »Nemzeti élet és Kossuth«, a Bazilidesz János féle 20 koronával; dicsérettel: Guha Frigyes »Seibstück Mária« című munkáért, vele együtt Törköly is dicséretben részesült.

A hazafias, szép ünnep a Kossuth-induló és Kossuth-nóta hangjai közt zárult.

A kaszinóban.

A márcziusi ünnep egyik nyilvánulása szokott lenni a bankett a kaszinóban. Bár a kaszinó rendező a banketteket, ilyenkor szabad az ut a kaszinó fehér asztalához minden tisztességes hazafinak.

Az idén vagy száztizen voltak együtt a kaszinó nagytérképében.

Az asztalfőn Kubinyi Aladár, a kaszinó elnöke ült, az intéző férfiak kiválóságai által körülveve. Az asztalok mellett Rimaszombat intelligentiájának kiválóságai.

A banketten Gömöri Ede először mutatta be konyháját; a menü izletes volt; kitünő kassai sódar, két pecsenye, két tészta, sajt és gyümölcs, két palacska bor.

Az estét a dalárda nyitotta meg érczes énekével, a hymnust adván elő ritka praecisi-tással Váry János karnagy vezetésével. Majd a szózat gyönyörű akkordjai hangzottak el.

Ekkor siri csendben, általános figyelem közt szólalt fel Kubinyi Aladár törvényszéki elnök, mint a kaszinó elnöke, hogy az ünnepi beszédet elmondja.

körültekintő egyházmezei elnökség maga vette föl akkor, a midőn a négy hivatalos jelölt sorába bevett, Klenócra próbászónoklatra kiküldött tótérzületi pongyelokli papot: Bodiczky Mihályt utólagosan kizárta, a választógyűlést pedig bizonyítatlan időre elhasztotta. Ezen megindult küzdelmet s benne a nagyérdemű elnökség erélyes intézkedését egymásután az egyházmezei, a kerületi és az egyetemes egyházi közgyűlések is jóváhagyták. Egyszerűsáind pedig mind a három forum határozatilag kimondta, hogy a klenóczi egyházközség minden új papjelölés lehetőségének kizárásával, a megmaradt három jelölt közül kötelees választani lelkész.

Itt tehát három egyházi hatósági fokozaton törvényesített nemes küzdelemről és korántsem hű Eris almájához hasonlítható papi szóség körül folytatott érdekharcról van szó. Sokkal magasabb társadalmi és egyházi okok idézték azt föl, mint az ironikusan megvolt írva.

Azonban most újabb, a mikor már az eredeti négy jelölt közül az egyetlen kifogásolt hazafi: Bodiczky Mihály törvényesen kizárattott, egy nem várt fordulat állott be ez ügyben. A klenóczi egyházközség tótérzelmű része kedvező jelöltjének kirekesztése után sem szűnt meg a törvénynek ellenszegülni és a törvényes választásba belemenni nem akar. Összeesküvés-szerűen tehát az ott ideiglenesen működő helyettes lelkész: Argai György pártjára áll s kihívó hangon azt követeli a papválasztást intéző egyházmezei elnökségtől: engedje meg a mostani helyettes-lelkész megválasztását, mert különben papot nem választ.

A ki a szabadság megboldogító eszméjének őszinte barátja, nem fog-e szívében elbusulni azon, hogy a klenóczi autonómikus egyházközség tagjainak kebelében a szabadságszeretnek ilyen alérzelmek fakadnak? Ki ne látja, hogy e klenóczi fajta szabadságerzet megnyilatkozása nem egyéb, mint törvényt nem tisztelő szabadság, a törvényes hatóság akaratának ellenszegülő dac? Ki ne venné az első tekintetre is észre, miként itt, csupán személyesével az előbbeni nemzetiségi harc folyik tovább? Nem szóség körül folyó harcot talál itt a komoly szemlélő. Aki pedig azt állítja, hogy itt csak kölcsönös jóakarát: a hazafias egyházmezei elnökség és a klenóczi autonóm egyházközség egyetértő békes találkozására szükséges s az ügy azonnal befejezést nyer, az nem kíván kevesebbet, mint azt, hogy a magyar hazafiság e kérdésben megalkudva, magát megalazza s a tót párt — ha az egész egyházközség volna is — a markába nevetve a két évtől vivott hazafias, szent küzdelemből diadalmasan kerüljön ki!

Nos, ezen valódi tényállás mellett mi érteket lehet tulajdonítani ama hű ráfogásnak, mikép a valódi közérdek nem néz arra: ki lesz a klenóczi papi?

Hát nem világos-e, hogy ez esetben a személy képviseli az ügyet s vele áll vagy esik a hazafiság eszméje és az ev. közegyház tekintélye, törvénye... Egyfelől nevezetesen ott áll az egyházmezei elnökség törvényes eljárása s az egyedül törvényes alapon álló magyar szívű három régi jelölt, másfelől a daczó egyházközség és az ő külön gömöri működése szellemére nézve még nagyrészt ismeretlen új jelöltje.

Nem önző papi érdekek harezolnak tehát a klenóczi szóség körül, hanem az elvek fentkölt harcza ez. Azért is nyilván nemes hivatása ellen cselekszik az a sajtó organum, a mely ezen nemzetiségi elvi harcban alkura lépni kész s föl hívja az elnökséget a két esztendő hazafias törvényes küzdelemnek feladására inkább, csak-hogy a törvényszegő, hazafiatlan részen is béke legyen. O tempora! O mores!

Kicsoda hallott már olyan idealismusról, mely a haza polgárait, törvényt sérteni, hazafiságot feláldozni tanítja?...

Azért senkitől sem kívánt dicsőhymusokat zengedezni, hanem a törvényisztelet és hazafiság szent érdeke nevében kell e helyütt is kérve kérénk, hogy — ha éppen a békétlenkedő felbékélésnek és tetszésének feláldozásával is — az egyház szempontjából a legszigorubb törvényességgel, a magyar nemzeti eszme érdekében pedig meg nem alkudott hazafias szellemben ejtsék meg a klenóczi papválasztást.

(—r.)

* * *

A magunk részéről nyugodtan vesszük a választást, mert Kubinyi Aladárban olyan férfiú áll, mint elnök, az esperesség élen, a kinek kristálytisza hazafisága, magasan fentkölt gondolkodása, férfias jelleme, a jog- és államtudományokban, egyházi törvényekben való kiváló jártassága a legnagyobb biztosíték arra, hogy a klenóczi papválasztásnál hazafias szempont, törvényes követelmény egy hajszálnyira csorbát nem szenvedhetnek, haza- és törvényellenes irányzat győzni nem fog, még ha poklokkal kötnek is szövetséget. És végén csattanik az ostor

Szerk.

azért mégis csak ti voltatok — oh szerencsétlen papok! tapintatlanságtokkal és önző magánérdeketek hajhászásával felidézni a sajnálatra méltó forgácsfalvi, nyustyai és most már másodizben háborgó klenóczi esetnek Mit is akartok hát? Igazságot kerestek a nyilvánosságra szánt cikkekkel? E jámbor törekvésekben pártfogásunkra ne számítsatok! Mi, itt Rimaszombathban jobban tudjuk a ti igazaitokat, mint ti magatok; helyesebbnek itéljük meg: mi a klenóczi ügynek személyi oldala és mi a belső küzdelemmel emésztett hazai evang. közegyház valamint az éber magyar hazafiság meg nem hamisított közérdeke odafenn Klenócson, mint ti, a kik a helyi viszonyokat közvetlenül ismeritek; a kikért a klenóczi maroknyi magyarság az utolsó pillanatig önzetlenül sikraszáll; a kiket a nagyérdemű egyházmezei elnökség a parochiára érdemeseknek kandidált s a kiknek hazafias működéséért minden jó ismerősük nyugodt lélekkel szavalt. Mindhiába! Te pesti választanár: Paulik János, aki a klenóczi esetben a legveszedelmesebb ellenféllel, Bodiczky Mihályval szemközt ama élénk szellemharcban vitézül megállt helyedet; Te közkezdveltségnek örvendő nyiregyházi segédlelkész, Geduly Henrik; Te észrevétlenül bár, de nem könnyű hivatásodban híven munkálkodó nyustyai lelkész: Kolbenheyer József — tik mindnyájan, mint egyedül törvényes jelöltek, a klenóczi papválasztásra nézve indifferens személyekké lettek, ti csak némán hallgassatok bármilyen lesz is annak kimenetele; hisz' van törvénytudó, igazságos elnökségek, az majd rólatok, nélkületek is fog sorsot vetni a klenóczi parochia felől...

Pontról-pontra, fehér papíron fekete betűkkel nyomtatva ezeket a kihívó gondolatokat találja egy nemrég megjelent vezércikkben az az olvasó, aki ezen ügyvel közelebb ismerős és a sorok közt is tud olvasni, ellenben a teljesen tájékozatlan jóhiszeműleg megnyugszik azon s helybenhagyólag bólint rá a fejével No de már ezt az igazság érzete s az ügynek általunk helyesen ismert állása nem engedi, hogyha a jelzett cikkirő maga tévedett avagy tévedésbe ejtetett, utánna az egész megyei közvélemény is megtévesztessék.

Elmondjuk, miért?

Egy lap, ahelyett, hogy az ügyre vonatkozólag hozzá beküldött tárgyalagos, a helyi viszonyok teljes ismeretén alapuló s törvényre és hazafiságra hivatkozott közleményeket közölte volna, e régebbi keleti ügyet valami homályos, rövidlátó szemüvegen keresztül szemléli s világágra érszti azt a saját idealizmusával ugyan csodálatosan megegyező, de tényleg a közérdek magasabb színvonalára emelkedett ideális felfogással és a valósággal homlokegyenest ellenkező híresztelést, hogy az annyi önzetlenséggel fölvetett s oly dicséretes, hazafias kitartással végigvivott küzdelem: kenyérrigység szülte harc egy papi szóség körül!

Nos hát kerekén szólva ez nem áll; ez egész dolognak félreértése vagy szándokos elferdítése.

A klenóczi küzdelmet az ottani kevés számú magyar érzelmi választó kezdeményezésére a ott jártamkor büszkén vitt magával pusztája majorsági udvarára.

A felárult látvány meglepő volt. A majorság népe ünnepi öltözetben, a leányok haja nemzeti színű szalagokkal fűzve, a legények bokorétas botja nemzeti szalagokkal díszítve; 10-12 nagy igaz szekér előtt négyes Skör fogatok, a melyek szintén csokrokkal és szallagokkal voltak díszítve.

A kocsk megrakva magyar gyümölcsessel, nagy hordókkal savanyított magyar káposztával, konyhai cikkekkel, magyar fajta sonka és szalonnával, jó fajta borral, egyszóval magyar éléskamrába való dolgokkal.

A czug élen egy pár délczeg lovas, és egy kocsin cigányok, kik tűzzel játszották a Kossuth nótát!

Ekkor hátyám előlépett és Kossuthot életető fenyés dikció után, kiadta a parancsot: induljatok Turin felé, a Turin felé vivő vasúthoz!

Most tudtam meg, hogy e magyaros izlésű menet miben jár.

A czug ostopartogás, éljen Kossuth apánk, és a Kossuth nóta lelkes éneklése közt indult meg!

Lelkem pedig elmerengett a hazafias szeretet ez igazán magyaros megnyilatkozásán és elszállt messze-messze Turin határa felé, s ott a legnagyobb magyar asztalánál ezikazott at a gondolat, hogy Kossut Lajosnak bár keserű volt a száműzetés kenyere, de sokszor a kenyérral mégis magyar szeretetet evett.

Igy volt még Kossuth éléskamrájában is sokszor magyar szeretet, mint akár szive kamrájában.

Sz. Ö.

Tavaszi idényre!

Legújabb női gallérok, polárinek, plüs- és bársony-gallérok remek, szép kivitelben legújabb színekben, ugyszinte tavaszi kabátok, ceppék, egész kosztümekek, már meglepő nagy választékban érkeztek raktárunkba; ugyszinte női tavaszi kalapok, női bluzok, házi pongyola-ruhák, leány- és gyermek-ruhák és felöltők

Lőfkovics Lipótnál Rimaszombathban.

Kubinyi Aladár ama kiváló szellemi férfiak közé tartozik, kik a magas szellemi képesség mellett urai a szó hatalmának is.

Szónoklatát klasszikus, a Deák-iskola válogatott formája jellemzi. E mellett roppant súlytal veti oda a mázsás tömörséggel tell gondolatokat. A figyelmet leköti, a szellemet meghódítja, a lélekbe a meggyőződés hatalmát csepegteti. Márciusi felszólalása is általános tettszere talált, és őszinte eljenriadalmat aratott hallgatóitól.

Kubinyi Aladár ünnepi beszédét következőkben adta elő:

Tisztelt uraim!

Gyenge erőimnek jutott a feladat, hogy ez ünnepélyen az első poharat én ürítsem.

E napon történetünk egyik legragyogóbb korszaka elevenül meg előttem, meglevenül századunk legnagyobb és legnemesebb alapeszméinek, alapvető elveinek diadalutjából egy fényes részlet.

Már a múlt század végén vulcanicus erő vészes előjele dübörgött végig a vén Európán, megreszkettette, meghasadoztak az állami és társadalmi intézmények sok századot kiállott, de korhadásnak induló épületei. E vulcanicus erő majd itt, majd amott tört ki, felkavarva, felszínre vetve gyöngyöt és szennyet.

Az erupció mesés nagyságban először a „gloire” nemzetnél ütötte fel fejét s több mint ötven év kellett arra, míg Európa minden nemzetét, minden államát bejárta.

Nem használt ellene hatalom, nem eselvetés, nem vérontás, a mint a Golgotha nem ölte meg a kereszténységet.

A füstölő romok között, a vérkeresztség alatt a vén Európa megijodott!

Ezek az elvek: a szabadság, egyenlőség, testvériség!

Ezek az elvek nem újak, csak életre keltek. Ugy tűnek fel nekem, mintha a teremtő a teremtés hajnalán ezekkel írta volna meg az ember utlevélét!

Nálunk ez elvek 1848. márczius 15. napján követelték életet. Nagy idő következett; a nagy idő megteremtette embereit, lángszellemek, hősök nőttek varázsütre, megnyilatkoztak az emberi természet nemesebb tulajdonságai. Ez elvek nálunk is vérkeresztséget szenvedtek, de győztek; hazafiságunk sokáig aggódva virasztott felettük.

Meg kell ünnepelnünk e napot a multak emlékére!

Meg kell ünnepelnünk e napot, mert államépületünk ma azon az elveken, mint alapon nyugszik, ezen elveken, mint alapok a tűzpróbát kiállottak a jövő fejlődés irányát megjelölték; új államépületünkhöz a multból felhasználható, de be nem illő anyagot ezen elvek szerint dolgozzuk át ma is vagy dobjuk ki, mint nem használható. Erős meggyőződésem, hogy hazánk jövőjének nagysága csak ez alapokon építhető fel.

Meg kell ünnepelnünk e napot, hogy társadalmi életünket hasza át és erősítse meg!

Ezen elvek társadalmi életünkben még kevésebben érvényesültek.

A létért folytatott nagy küzdelemben az emberi természet árnyoldalai nagyon kidomborodtak.

A szabadság örve alatt az egyén minden áron és módon érvényesülni akar, a stréberség, a szélhámosság gomba módra nő.

Az egyenlőség elvén az emberi nem boldogítására merész elmével szerkesztett rendszerek keletkeztek: a socializmus, anarchizmus stb. s ezek a nagy ambíciók több, kevesebb jogosultsággal lappangva lesznek támadásra készen a kapitalizmusra, mely mint egy nagy moloch, mindent elnyelni készül.

A társadalmi tagoltság szögletei még el nem simulnak, a nyelv és kard ma is számitásba jönnek, s az „ubi bene, ibi patria” nézet lábra kapni igyekszik.

A szabadság nem szabadosság! Az egyenlőség nem Socrates ágya! A testvériség nem cosmopolitizmus!

A szabadság határa: az egyenlőség, az egyenlőség tartalma: a szabadság, a testvériség: az etikai, az erkölcsi alap!

A multak szent emlékeire! ezen elveknek állami és társadalmi életünkben ma és jövőben valódi érzelmünk szerinti érvényesülésére emelem és ürítem poharam!

Riadó éljen és taps, a poharak élénk csengése kísérte a szép, gondolatokban gazdag rektori formában csillogó beszédet.

Utána Molnár József ügyvéd szólalt fel és a következő emelkedett szellemű szép beszédet tartotta:

A márczius 15-iki ünnepély, az eddig szerzett tapasztalatok szerint, kizárólag a multak iránti kegyelet nyilvánításából szokott állani. Az emlékezet visszahívja azon pillanatot, melyben az egyenlőség, szabadság, testvériség ma-

gaszlos eszméi édes hazánk földjén megszülettek, a rendelkezésünkre álló szóvirágok legszebbjeiből megfonjuk a kegyelet koszoruját a nagy eszmék uttörő bajnokai számára, ezzel azután kimerül a lelkesedés, nagyot lobbanva, mint a kialudni készülő gyertyaláng, bevégzi munkáját röviden, eredmény nélkül, s foly az élet mindennapi zaja tovább, figyelem nélkül a nagy eszmék által megjelölt irányra.

Caszinók elnöke felszólalásában túlmént ma a jelzett kereten, leróta a multak iránti kegyelet adóját nemesen, szépen, határozott kifejezést adott azonban egyszerűsége miatt, hogy a megszületett nagy eszméknek nem az a hivatásuk, miszerint tőlünk el nem érhető távolban csak fölöttünk ragyogjanak mint megannyi csillagok, hanem inkább arra vannak hivatva, hogy oda legyenek állítva mindennapi tevékenységünk utáira, ott kell világolniok, hogy minden vállalkozás minden kezdeményezés segélyükkel megtalálhassa a követendő irányvonalat.

En teljes mértékben osztom tisztelt elnökünk ezen felfogását, azt a korszakot éljük, mely épen a kegyelettel körülvevett dolgokat rántja romboló kedvvel a porba, a sarba. — Ezen kor márczius 15 nagy eszméit józan észszel ellenkező módon eltorzítva törekszik megvalósítani, — az egyenlőség kedvéért családtól, hazától elszakítva elvenni szándékoznak az embertől mindazt, mi őt Isten képére teremtett voltára emlékezteti, az egyéni képesség és akarat esodákat teremtő erőit kioltni s a tulajdonszerzés lehetőségét megtagadva a mindennapi élelem megszerzésére korlátozni kívánják az embert.

A szabadság legújabb magyarzata túlmegy a szabadság csapongásaiba, kigunyolni, lehetlenné tenni minden köztekintélyt, ez a botor törekvés sokaknál; a mai világrend emberei így vagják a fát önnön maguk alatt.

No a testvériséggel vagyunk azután a legszebben, felekezettek, párfelfogás egymás ellen törő csoportokba szedi az emberiséget, mintha egy nagy élethálóra mérközés volna készülöben.

Bizony ideje, hogy az egyenlőség, szabadság, testvériség nemes eszméi közöttünk éljenek, szükséges, hogy márczius 15. olyan nap legyen a társadalmi és politikai életben, mint vallásos ember számára az áldozat napja, a nagyeszmékért fellángoló lelkesedésünk igaz világánál bírálja meg mindenki egy évi tetteit elfogulatlanul, igazán, vesse ki szívéből, lelkéből ezen gondolatokat, melyek márczius 15 nagy eszméivel ellentétesek, tanuljuk meg egymás tetteit testvériesen bírálni, minden helyes törekvést, bárkitől jön — egyéni hiúságunk legyőzése mellett, egyenlő jóakarattal, buzgalommal támogatni, s mások számára a legteljesebb eszelekvési szabadságot engedni, míg azok tettei senki jogait nem sértik.

Az ilyen vizsgálódásoknak lehet gyakorlati haszna, márczius 15. ilyen módon ünneplése összehozhatja a társadalomban ma sokrészt egymással szemben harcoló erőket a közös társadalmi célok érdekében, s a társadalmi érintkezés ily módon fellendülése átalakíthatja, megjavíthatja a mai meddő politikai életet, s tényezője lehet édes hazánk boldogulásának, felvirágzásának.

Ezen társadalmi munka megkezdése, vezetése a kaszinónak, s különösen a kaszinó elnökének a nemes és szép feladata, én értem emelem poharamat, mint aki a zászlót színterem is helyes és igaz irányban kibontotta. Adja Isten, hogy nemes törekvésében eredményeket érjen el! Isten éltesse őt sokáig!

Glauf Pál az 1848—49-iki honvédeket élteti.

Baksay István felhívja a figyelmet arra, hogy kegyelettel kell adózni annak emlékének, ki a nemzetet mély almból felébresztette, annál inkább, mert pár nap múlva lesz évfordulója annak a napnak, a melyen a nagy hazafi a száműzetés keresztjén kiszenvedett, s örökre lehunyt a szemeit. A kegyelet ékes szavú adója után áttér a kaszinóra, mely hivatva van, a kegyeletet, a hazafias eszméket ápolni, s élteti azt, ki a kaszinót ma is ez irányban vezeti: a kaszinó szeretet elnökét, Kubinyi Aladárt!

Dörgő éljen kísérte a szép és lelkes szavakat.

Institúrisz Endre nem engedi, hogy a multá való visszatekintés mellett, meg ne emlékezzünk azokról, kik a kaszinót hosszú időn át vezették a leghelyesebb uton. Élteti a kaszinó volt elnökeit: Baksay Istvánt és Török Jánost, a társadalom közös Pista és Jancsi bácsiait.

Glauf Pál élteti Szabó Györgyöt, Rimaszombat derék polgármesterét, s megszólalásra hívja fel aranyos szellemét.

Szabó György humoros és általános kacajától kísért bevezetés után lelkes szavakban élteti Török Jánost. Szünni nem akaró eljenzés járt a sikerült felszólalás nyomában.

A szüneteket a dalára töltötte be gyönyörtelen előadott hazafias dalaival.

A polgári olvasóköri.

A polgári körben mintegy 50—60 tag gyűlt össze izletes vacsorára; az egylet elnöke Rabely Miklós szépen átgondolt emlékszókat mondott el a nagy nap jelentőségéről, s Kossuth szelleméről meghatóan szólva, először üritette ki a szép művészt serleget, melyet a nagy nemzeti ünnep évfordulóján leendő használás céljából szereztek be.

A kath. olvasóegyletben.

Ezen fiatal egylet — hogy tagjai körében minél általánosabb lehessen ezen nemzeti ünnep — azt ma, vasárnap este, fogja megtartani. Ily módon igen sokan az iparosok közül is áldozhatnak honfői kegyeletüknek.

H I R E K.

— **Uj vonalunk.** A Rimaszombatot oly nagy érdeklő Tiszolcz-Breznóbányai vasút kiépítése iránt az előkészületek teljes erővel megindultak, fontos mozzanatul közöljük, hogy a szerződés a vállalkozóval megkötötte. Kívánjuk, hogy Kubinyi Gézána a megye javára kifejtett vasúti politikáját é téren is siker koronazza.

— **Főjegyző-választás.** Rozsnyó rendezett tanácsu városánál elhalálozás folytán megüresedett főjegyzői állást folyó hó 15-én választás útján töltötték be. A választás céljából összehívott képviselőtestületi közgyűlést Bornemisza László alispán nyitotta meg, melegen üdvözölvén az egybegyűlt tagokat, ékes szavakban fejtegette az elhunyt főjegyző elvülhetetlen érdemeit, esetlethez a betöltendő hivatal fontosságát, a szép szavak elhangzása után dörgő éljennél üdvözölvén a választók az alispán urat. Ezek után felolvasták a szabály szerint beérkezett pályázati kérvényeket. Két pályázó nyújtott be kérvényt, nevezetesen: Szegheó Gusztáv köz- és váltó-ügyvéd Rozsnyóról, Szentpétery Géza körjegyző Klenócziól. A kiküldött kandidate bizottság mindkét pályázót jelölte s a szavazást lapokkal való szavazás megejtése után 42 szavazat közül Szegheó Gusztáv kapott 24 szavazatot és Szentpétery Géza 17-et, egy pedig üresen került az urnába; így Rozsnyó város főjegyzőjévé 7 szavazattöbbséggel Szegheó Gusztáv lett megválasztva, ki az esküt nyomban letette, s őszinte szavakban köszönte meg a polgárok bizalmát. Majd Fábian Ferenc püspöki uradalmi kormányzó állott fel és az alispánt üdvözölte, megköszönvén neki azt az érdeklődést, melyet Rozsnyó városával szemben folytonosan tanusit. Mi részünkről gratulálhatunk a főjegyző urnak, annál is inkább, mivel már idáig is sokat köszönhet neki Rozsnyó városa.

— **Az állam a tanítókért!** A vallás és közokt. m. kir. minisztérium a füzetei ág. ev. elemi iskola részére, a tanítói fizetésnek 400 frtra való kiegészítésére 34 frt államsegélyt engedélyezett, s Marton Gyula tanító, a ki okleveles, már ez évre is megfogja kapni.

— **Hálás köszönetünk** nyilvánítjuk mindazon jóbarátainknak, kik Lajoska kis fiunk halála feletti igaz, mely fájdalomunkat szíves részvétükkel enyhítették. Rimaszombat, 1895. márczius 12. Mészáros Lajos m. kir. esendőr-örmszter és neje.

Zongorát, pianinót és harmóniumot, a legkisebb bel- és külföldi gyártmányokat, legnagyobb választékban és a legjutányosabb feltételek mellett csakis Heckenast Gusztáv zongoratermében lehet beszerezni Budapesten, Kiglyó-utca 7. szám alatt. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét e régi jó hírnevű országos zongoragyártó cégére, melynek külön e célra épített termeiben legnagyobb raktára van minden izlésnek megfelelő kiállítás, fekete, dió vagy mást fából faragott vagy vésett díszítésű zongorák, pianinók és harmóniumoknak. A külföldi elsőrendű gyárból, a világhírű Schiedmayer és fia stuttgarti cég egyedüli képvisellete, valamint a legjobbnak és legolcsóbbnak elismert Thuringia Organ Comp. harmoniumjainak főraktára van itt, valamint átjárt zongorák nagy választékban, melyekért őt évi jótállást vállal a cég. Árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldi.

Midőn a nagyközönség figyelmét Ungváry László czeglédi hírneves gyümölcsfa iskolájának mai számunkban közzé tett hirdetésére felhívánk, különösen kiemeljük, hogy nevezettnél a szazezerekre menő mindenféle nemes cseméten felül még mintegy 1.500.000 darab 1—2—3 éves gyümölcsfa vadonc van eladásra készen, még pedig: kórte, alma, birs, douzsin, paradicsom, szilva, prunus-myrobolana, Saint-Julien, besztercei-szilva, eper, sajj-megy, sárga barack, mandula és kókényből.

Löfkovics Lipótnál
Rimaszombatan.

Meglepő nagy választékban női, férfi és gyermek cipők, női, és gyermek fehérneműk, gallérok és kézellők. Remek kivitelű nyakkendők.

Midőn mindezeket tudomására hozom, kérem raktáram megtekintését.

Feltűnő olcsó árak!

BUDAPESTI ÉS BÉCSI

bevásárlási utamból csak a napokban érkeztem vissza; magammal hozva számos újdonságot, különös választék: confekció, női kabát, gallérok, ceppekben, női kalapok, rukakelmék, valódi angol és francia genreből és divatújdonságot hölgyek és urak részére. Leány és fiúcskáknak nagy választék kalapok és ruhácskákban.

Páratlanul álló nagy czipő raktáramat, valamint divatruházamat tisztelettel ajánlom a n. é. közönségnek.

Egyidejűleg tudatom, hogy régi üzletemben (piacztér, Szontagh-ház) mindenféle rőfös áru, különösen női ruhakelmék és vászon kiváló nagy választékban és a legdivatosab mintázatokban kapható.

Rimaszombat, 1895. márczius 16.

Kiváló tisztelettel

Reisz József.

Arverési hirdetés.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy néhai Illés Gyula, volt rimaszécsi hercegi uradalmi tisztartó hagyatékához tartozó mindennemű ingóságok Rimaszécsen 1895. évi márczius hó 20. napján (egész napon) megtartandó önkéntes és nyilvános árverésen elfognak adatni s e czélból a venni szándékozók a kitűzött időre és megjelölt helyre meghívotnak.

Rimaszécs, 1895. márczius 12.

Özv. Illés Gyuláné.

Arverési hirdetés.

A csődválasztmány határozata alapján közzéteszem, miszerint vagyonbukott Glüch Miksa és neje Rosenfeld Etelka csődömegeikhez tartozó a Sajó-Szentpéteren felvett leltárban 4-74 76-90 110, 111, 115, 117, 140-153. 235 tétel számok alatt összeirt és összesen 1320 forint 40 krra becsült házi butorok, szobai felszerelések, lovak, futósó kocsik, kukorica szárító kas és egyéb vegyes tárgyak 1895. márczius 25-én délelőtt 9 órakor és esetleg a következő napokon tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Az árverés Sajó-Szentpéteren a sajoszentpéteri kir. Járásbíróság kiküldöttének közbenjöttével az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-ainak megfelelő alkalmazása mellett fog megtartatni.

Sajó-Szentpéteren, 1895. márczius 11.

Vattay Bertalan,
csődötmegecndnok.

„MARGIT“

GYÓGYFORRAS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemozve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, felkötött szénásvartartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénásvartartalommal nagyobb mennyiségű megóvja a beteg a káros, sőt veszedelmes izgatásól, ellenben a felkötött szénásvartartalommal a gyógyhatás alkalmasságának a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságok köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hid. szabadszénásvartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi** **tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzésben** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbeteg**ek kilmátikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorf** és a Margit-víz otthonosává vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barócs**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Dukaczek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmánál.

Mint ivóvíz

prászervatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-, Fiume- és hazánkban a KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Kizárólagos
főraktár

sz. és k. és sz. és
k. udv. ásvány
viz-szállító ház
Budapest

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendégl. ben.

Alapított

1865 ben

Alapított

1865 ben.

A legjobb

zongorák, pianók és harmoniumok

a legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett.

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora- és kölcsönző-intézetében

Budapest, IV. kerület, Ktyó-utca 7. szám.

SCHIEDMAYER és FIAI,

leghiresebb zongorák és Thüringia Organ C. egyedüli képviselője, a világ legjobb és legolcsóbb harmoniumai.

Arjegyzék ingyen.